

Kędzi Firindena Timôte Ma Pöli Alaa Falan Kędzi Firinden Timôte Ma

Kędzi firinden naxan sëbe Timôte ma, na sëbe Romi taan nin (1.17). Pöli suxu nén a sa kasoon na kii xödexeni (2.9) a yi lu a danna (4.10,16), a yi kawandi falani itoe sëbe a fôxörabira kendën ma xanuntenyani (1.2).

Xerana a falan fôloma Ala tantunna nan ma lan Timôte a xanuntenyaan nun a dënkeléyaan ma. Hali törö gbeen nun matandin to xun tixi Yesu a fe Xibaru Fajin nali muxune ma, a Timôte yamarima a xa a sënbe so, a yi yengen so wekileni “alo Alaa Muxu Sugandixina sofa tinxinxina” (1.3 han 2.13). A a rakolonma a a xa a lig a yeren ma muxune fe yi naxanye fala fuune tima a findi matandin na e nun sönxö sönxö naxanye töö mi na, naxanye dënkeléyaan makuyama muxune ra. A yi a fala a xa, a a xa lu alo a tan yetëna, a yi lu tinxinni alo Kitabuna a falaxi kii naxan yi, Timôte naxan xaranxi xabu a banxulan þöre waxatini (2.14 han 4.5). A kedin najanna ra, xerana a yetëna mantöröne nan ma fe falama, a yi Ala tantun naxan yi a malima (4.6 han 22).

Xera Pöli gerenna so nén Yesu a fe Xibaru Fajin nalideni han a siimayaan najanna (4.7). Kitabun xaran muxune fan lan nén, e yi na gerenna so, dënkeléyaan nun dijan nun xanuntenyaan nun sënbe soni, hali e mi gaxu Setana yee ra.

¹ N tan Pöli, naxan findixi Yesu Alaa Muxu Sugandixina xeraan na Ala sagoon xöñ ma alogo

Ala en tuli saxi nii rakisin naxan na Yesu Alaa Muxu Sugandixini, n xa na rali, n tan nan ito sebexi,² n yi a rasiga n nafan dii xemén Timôte ma.

Fafe Ala nun en Marigi Yesu Alaa Muxu Sugandixin xa hinanna nun kininkininna nun bøjøe xunbenla fi i ma.

Barika biran nun kawandina

³ N walima Ala naxan xa bøjøe rafixeni alo n benbane a ligia kii naxan yi, n barikan birama na xa, n nema a maxande i xa kœen nun yanyin na waxatin birin.⁴ Amasøtø, n nan n miri i ya wugan ma, a xønla n suxuma nèn n xa i to alogo n xa lugo sewan na.*⁵ N xaxili møn i ya dønkelya kendøn xøn, naxan yi i mame Lowisi nun i nga Ewunise yi. N laxi a ra, fa fala a i fan yi.⁶ Nanara, n na a rabirama i ma, Ala kiseen naxan fixi i ma, i xa na rawali i søbeen na, i naxan søtøxi n na n yiin sa i xunni waxatin naxan yi Ala maxandini.⁷ Amasøtø Ala mi Nii gaxuxin xan fixi en ma koni a Nii Sarijnanxina naxan sønbøn nun xanuntenyaan nun søn fajin fima en ma.

⁸ Nba, i nama yagi sereyaan bø en Marigin xa, hanma i yagi n tan ma fe ra hali n to kasoon na a fe ra. Koni en firinna xa tin tørøyaan ma en bode xøn lan Yesu a fe Xibaru Fajina fe ma Ala sønbøn barakani.⁹ A tan nan en nakisixi, a yi en xili a en xa sarijan. En kewanle fe mi a ra de, koni a yetøna fe ragidixina, e nun a hinanna, a naxan fi en ma Yesu Alaa Muxu Sugandixin barakani benun dunuja xa da.¹⁰ Koni iki a bata a yita en na

---

* **1:4:** Timôte wuga nèn Pøli keli Efesi taani waxatin naxan yi. A mato Timôte Singen 1.3 kui.

en nakisimaan Yesu Alaa Muxu Sugandixin minin xən ma kənənni, naxan faxan sənbən nəxi, a yi nii rakisin nun faxatareyaan makenən Yesu a fe Xibaru Fajin xən ma.

¹¹ Ala bata n findi kawandi baan nun xəraan nun karaməxən na Yesu a fe Xibaru Fajina fe ra. ¹² Nanara, n tərəma feni itoe ra, koni n mi yagixi e fe ra amasətə n dənkəleyaxi naxan ma, n na kolon. N laxi a ra, a nəe n gbeen namarə nən han na ləxəni. ¹³ I fala kəndən naxanye məxi n yii, ne ramara misaala ra xanuntenyaan nun dənkəleyani Alaa Muxu Sugandixin Yesu xən. ¹⁴ Se fajin naxanye taxuxi i ra, ne mara Alaa Nii Sarıjanxin sənbən barakani naxan en yi.

¹⁵ I a kolon fa fala naxanye birin Asi yamanani, ne bata n nabəjın, hali Figelo nun Heremogene.

¹⁶ Ala xa Marigin kininkinin Onesiforo a den-bayaan ma amasətə a n nii yifan nən n ma sanja ma wuyaxi. A mi yagi n ma fe ra hali n to kasoon na. ¹⁷ A Romi taan li waxatin naxan yi, a yi a tunnafan n fenjə han a yi n to. ¹⁸ Ala xa Marigin kininkinin a ma na Ləxəni. A feen naxanye ligə n xa Efəsi taani, i ne kolon yati!

2

Yesu a walikə fajine

¹ Nba, i tan n ma diina, i sənbə so na hinanni naxan Yesu Alaa Muxu Sugandixin. ² I feen naxanye məxi, n naxanye rali sereya wuyaxi yəə xəri, ne taxu lannaya muxune ra, naxanye fan nəe muxu gbətəye xaranjə.

³ En na en wékile töröni en bode xən ma bayo en luxi nən alo Yesu Alaa Muxu Sugandixina sofa fajine. ⁴ Muxun naxan sofa wanli, na mi basanjə dunuja fe gbete ra xa a waxi a kuntigin kənən feni. ⁵ Muxun naxan fan a gima xatajəxəyani, xa na mi a yixədəxə a gideni giin sariyani, a mi nəən tiyə mumə. ⁶ Xee biin naxan wali xədəxən kəma, na singe xa a gbee xee ma seen sətə. ⁷ N naxan falama i xa, i miri na ma, amasətə Marigin famun fima nən i ma ne birin yi.

⁸ I xaxili lu Yesu Alaa Muxu Sugandixin xən ma naxan kelixi Dawuda bənsənni, naxan keli sayani, alo n na a ralima kii naxan yi Yesu a fe Xibaru Fapini, ⁹ n töröma naxan ma fe ra han n xidi alo fe jaxi rabana. Koni Alaa falan tan mi xide mumə. ¹⁰ Nanara, n dijaxi töröne birin bun ma yama sugandixina fe ra, alogo e fan xa kisin sətə naxan Yesu Alaa Muxu Sugandixini, e yi lu habadan binyeni. ¹¹ Nəndin nan falani ito ra:
Xa en nun a tan bata faxa en bode xən,
en nun a tan nii rakisin sətəma nən.

¹² Xa en na en tunnafan,
en nun a tan luma nən mangayani.
Xa en na en mə a ra,
a fan a məma nən en na.
¹³ Xa en mi tinxinjə ayi,
a tan tinxinma nən ayi,
amasətə a mi nəə a mə a yetə ra.

¹⁴ Na feene rabira muxune ma, i yi e yamari Ala yetagi, a e xa e yetə ratanga matandine ma lan falane bunne ma, matandin naxanye tənə yo mi na. A e ramə muxune nan halagima tun! ¹⁵ I kata, i yi i yetə yita Ala ra walike kəndən na, naxan wali

xonne mi mayagi, naxan Alaa jøndi falan nalima a kiini. ¹⁶ Xetë dina suxutare fala fuune føxø ra, amasøtø naxanye e falama, ne luma e masigø Ala kolonna ra nøn tun. ¹⁷ E falan luxi nøn alo furen naxan de gboma ayi fatin ma. Humeneyo nun Fileto na muxune nan yø, ¹⁸ naxanye bata e masiga jøndin na. E naxa, a muxune rakelima sayani waxatin naxan yi, na bata dangu. E muxuna ndee denkeleyaan kala. ¹⁹ Anu, Alaa banxin bøten saxi sandøxø kendøn naxan fari, na døxi ken, falani itoe kerendønxi a ma, a naxa, “Marigin gbeen muxun naxanye ra, a ne kolon. Xa naxan yo Marigin xinla falama, na xa a xun xanbi so tinxitareyani.”*

²⁰ Waliseen sifa wuyaxi nan banxi gbeeni, gbeti dixin nun xøma dixin na koni a wudi dixin nun a bønde ganxin fan na. Ndee rawalima binya feene yi, ndee rawalima binyatare feene yi. ²¹ Xa muxu yo a yete rasarijan na binyatareya feene ma, a luma nøn alo walise binyaxina. A to sarijan, a kanna nøe a rawale wali fajin birin yi. ²² I gi foningeyaan waxatin kunfa feene ma. E nun naxanye Marigin batuma bøjø fixøn na, ø bira tinxinyaan nun denkeleyaan nun xanuntenyaan nun bøjø xunbenla nan føxø ra ø bode xøn. ²³ I me xaxilitareyaan nun daxuyaan fe matandine ra, i yi a kolon fa fala a ne fama yøngen nan na. ²⁴ Anu, Marigma walikeen mi lan a yøngen so. Koni a lan nøn a fan birin na, a findi karamøxø fajin nun muxu diñaxin na. ²⁵ A lan nøn a xa fe matandine matinxin limaniyani alogo Ala xa a ligø e yi e kewanle maxøte, e yi jøndin kolon. ²⁶ E yi xaxili søtø, e e yete ba Yinna Manga Setanaa lutì ratixine

---

* **2:19:** Yatene 16.5

ra, e suxi naxanye ra alogo e xa lu a sagoni.

3

Dununa ranannafe

¹ A kolon fa fala a waxati dənxene xədəxəma ayi nən. ² Amasətə muxune findima nən wasodene nun gbeti xənxənne nun yetə matəxəne nun yandadene nun konbi tiine ra. E murutə e sətə muxune ma, e findi wali fajı kolontarene nun dina kolontarene ra, ³ e nun hinantarene nun kininkinintarene nun muxu xili kalane nun yetə suxutarene nun muxu yee xədəxəne nun fe fajı rabane yaxune ⁴ e nun yanfanterne nun kufadene nun yetə yigboon naxanye waxən feene rafan e ma dangu Ala ra. ⁵ E e yetə findi Ala kolonne ra, koni e e məma nən a sənbən na. I makuya na muxune ra. ⁶ Ndee ε yε, ne e yetə rasoma nən banxine kui muxu rakunfa feen na, jaxanla naxanye sənbə mi gbo dinani, e yi ne masətə yulubin goron binyen naxanye xun ma naxanye mabandunxi kufan sifan birin xən. ⁷ Na jaxanle katama nən e xa xaran, koni e mi jəndin kolonye mumə! ⁸ Na xəməne luxi nən alo Yannəsi nun Yanberəsi naxanye Musa matandi.* Xəməni itoe fan jəndin matandima na kii nin. E xaxinli fuxi, e dənkəleyaan bata findi bənən na. ⁹ Koni ne mi sigə yee n na mumə amasətə muxun birin e xaxilitareyaan kolonma nən, alo Yannəsi nun Yanberəsi liga kii naxan yi.

Kawandi dənxene

---

* **3:8:** Yahudiyane namunne xaranna kui, woyiməen naxanye Musa matandi Misiran yamanani, ne yi xili na kiini. A mato Xərəyaan 7.11 nun 7.22 kui.

¹⁰ Koni i tan bata n ma xaranna kolon, e nun n kewanle nun n jenigen nun n ma denkelyaan nun n ma dijan nun n ma xanuntenyaan nun n ma tunnafanna ¹¹ e nun n ma besenxonyaan nun n ma töröyana. Törön sifan mundun na, n mi naxan toxi Antiyoki nun Ikoniyon nun Lisitire taane yi? Besenxonyaan sifan mundun na n mi naxan to? Koni Marigin yi n xunba ne birin yi. ¹² Naxanye birin waxi a xən ma, e xa sigan ti Ala kolonni Yesu Alaa Muxu Sugandixin barakani, ne besenxonyama nən. ¹³ Koni muxu jaxine nun naxanye e yete findima dina muxune ra, ne yanfanma jaxuyaan nin tun, e bonne mayenden, e fan yi mayenden. ¹⁴ Koni i tan, i xaranxi feen naxan ma, i denkelyaxi naxan ma yati, lu na yi amasotə i i karamoxone kolon. ¹⁵ Xabu i dii jore waxatini, i Kitabu Sarıhanxin yire sebexine kolon naxan nəe xaxinla fiye i ma lan kisi feen ma denkelyaan xən Yesu Alaa Muxu Sugandixin ma. ¹⁶ Amasotə Kitabun sebenla birin fataxi Ala nan na. A fan xaran ti seen nun tantanna yabi seen nun fe matinxin seen nun muxu xuru seen na tinxinna ma ¹⁷ alogo Alaa muxun xa kamali, waliseen yi lu a yii wali fajin birin ke xinla ma.

4

¹ N na i yamarima Ala yetagi e nun Yesu Alaa Muxu Sugandixin naxan faxa muxune nun muxu niiramane birin makitima, naxan makenenma a mangayani. ² Alaa falana fe kawandin ba, xa a fala waxatin fan, xa a mi fan, i wekile. I muxune sonna fala, i e maxadi, i e ralimaniya, i yi e xaran dijan birin yi. ³ Amasotə waxatin fama nən, muxune mi

tinma xaran kəndən ma. E birama e yetə waxən feene nan fəxə ra, e lu karaməxəne malanjə e yetə xa, naxanye e xaranma e tunla rafan feene ma. ⁴ E yi e tunla ba jəndi falane ra, e yi e tuli mati taline ra. ⁵ Koni i tan, i xa i yetə suxu feen birin yi, i tunnafan tərəne bun ma, i Yesu a fe Xibaru Fajin nali, i yi i ya wanla birin nakamali.

⁶ Amasətə, n tan bata lu alo minse saraxa bəxənxina, n siga waxatin bata maso. ⁷ N bata yəngə fajin so, n nan n ma giin danna li, n lu dənkeleyani. ⁸ To xanbi ra, n tinxinyaan nə sətən kəntənna sətəma nən Marigin naxan namaraxi n xa, a naxan fima n ma na ləxəni, a tan naxan findixi kiti sa tinxinxin na. N tan kedenna mi a ra koni a fa feen xənla naxanye birin ma.

⁹ Kata, i fa n fəma mafuren! ¹⁰ Dunujani ito to rafan Demasi ma, a bata n nabəjın a siga Tesaloniki taani. Kiresen yi siga Galati yamanani. Tito yi siga Dalamatiya yamanani. ¹¹ Luka nan keden pe fa n fəma. E nun Maraka birin xa fa amasətə a nəe n maliyə nən walideni. ¹² N bata Tikiko rasiga Efesi taani. ¹³ I nəma fə waxatin naxan yi, n bata n ma gubaan nun n ma kədine lu Karapo konni Tirowasi taani, i fa e xələ n xa a gbengbenna naxanye səbəxi kidine ma.

¹⁴ Siyakin Alesandire bata fe xələn ligə n na han! Marigina a saranjə a wanla ra. ¹⁵ I fan xa a fe ligə i yeren ma, amasətə a nxə falane matandi nən a naxin na!

¹⁶ N nan n yetə xun mafala singen naxan ti kitisadeni, muxu yo mi n mali, birin yi n nabəjın. Koni Ala nama e suxu na ra. ¹⁷ Marigin nan n mali, a yi n sənbə so alogo n xa kawandi kamalixin

ba, siyane birin yi a mε, n yi xunba yatane dε.
¹⁸ Marigina n xunbama nεn fe jaxin wanle birin
ma, a yi n nakisi alogo n xa so a mangayani
ariyanna yi. Binyen xa fi a tan ma habadan han
habadan, amina.

Xəntən dənxene

¹⁹ N xa Pirisila nun Akila xəntən e nun Onesiforo
a denbayana. ²⁰ Erasite bata lu Kərenti taani, n
bata Tirofime furaxin fan lu Miletı taani. ²¹ Kata, i
xa fa benun xunbeli waxatin xa a li.

Ewubulo i xəntən, e nun Puden nun Linosi nun
Kelodiya e nun en ngaxakedenne birin.

²² Marigin xa lu i niini. Ala xa hinan ε ra.

Kisin Kiraan Kitabuna

**The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.
La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin
Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers
de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la
Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012**

**Copyright du texte: © 2012—Traducteurs Pionniers de
la Bible. Cette création est mise à disposition selon le
Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas
de Modification 3.0 Unporteddisponible en ligne**

**<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou
par courrier postal à Creative Commons, 171 Second
Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.**

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78